

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 11P/139/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4322203146
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Bagala Vrábelová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2022:4322203146.1

Uznesenie

Okresný súd Levice vo veci starostlivosti o mal. Q. V., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, dieťa rodičov: F. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. cesta XX, X., a nebohý P. V., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, o uloženie výchovného opatrenia a nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Súd z a č í n a konanie o nariadenie neodkladného opatrenia u maloletého Q. V., nar. XX.XX.XXXX.
- II. N a r i a d ť u j e s a o d o v z d a n i e maloletého Q. V., nar. XX.XX.XXXX, do starostlivosti Reedukačného centra Sološnica, 906 37 Sološnica 3 za účelom zabezpečenia odbornej pomoci na obdobie šiestich mesiacov.
- III. Súd u k l a d á Centru pre deti a rodiny Žitavce povinnosť zabezpečiť odovzdanie maloletého Q. V., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Reedukačného centra Sološnica, 906 37 Sološnica 3.
- IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Levice doručil dňa 12.08.2022 Okresnému súdu Levice podnet na uloženie výchovného opatrenia a nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal nariadiť odovzdanie maloletého do starostlivosti Reedukačného centra Sološnica a zároveň uložiť u maloletého výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 písm. b) a ods. 8 Zákona o rodine - pobyt v Reedukačnom centre Sološnica najdlhšie na dobu šesť mesiacov a to za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému.

2. V písomnom podnete ÚPSVaR uviedol, že mal. Q. pochádza z mimomanželského vzťahu rodičov, matky F. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X., X. cesta XX a P. V., nar. XX.XX.XXXX, zomrelý dňa XX.XX.XXXX. Ústavná starostlivosť bola nariadená právoplatným rozsudkom Okresného súdu Levice č.k. 15P/415/2012 zo dňa 03.05.2013, ústavnú starostlivosť mal. Q. V. vykonáva v Detskom domove Žitavce. Spolu s ním sú v detskom domove umiestnení súrodenci mal. A. Q., nar. XX.XX.XXXX a T. Q., nar. XX.XX.XXXX. ÚPSVaR ďalej uvádza, že ide o dlhodobé pretrvávanie a stupňovanie sa výchovných problémov s maloletým od doby prijatia do CDR. Problémové správanie u maloletého bolo prítomné aj v predchádzajúcich zariadeniach. Spektrum problémov zahŕňa agresívne, vulgárne správanie a fyzické útoky na rovesníkov, podobné verbálne správanie a napádanie aj voči vychovávateľom, nerešpektovanie pokynov, pravidiel, režimu skupiny a autority dospelých a zamestnancov v zariadení CDR, snaha o presadzovanie si svojich pravidiel, zvykov, sexualizované správanie, obťažovanie dievčat na skupine, obťažovanie malých detí na skupine, nízka frustračná tolerancia, neznáša, ak sa mu protirečí, ak mu niekto niečo nepovolí alebo nespraví niečo, čo vyžaduje, reaguje zúrivo a dokáže spôsobovať ujmy na zdraví seba aj ostatným deťom, deštruktívny aj pri poškodzovaní materiálneho vybavenia zariadenia, sociálna oblasť osobnosti - konfliktná, až brachiálna agresivita, ak ho niekto vyprovokuje - kričí, vulgárne nadáva, trieska, rozbíja, občasné odmietanie liekov v závislosti od aktuálnej nálady, samoobslužné

činnosti a hygiena na veľmi nízkej úrovni, tendencie ku krádežiam, predáva osobné veci, veci ostatných detí aj veci zariadenia za účelom získania peňazí (na cigarety), závislosť na fajčení (pri zázake je silne agresívny, búcha, kričí), dožadovanie sa jedla aj v neskorých večerných hodinách, pri napomenutí alebo odmietnutí agresívny, vulgárne nadáva, útoky na vychovávateľov, pri pobyte u sestry doma, v mesiaci júl 2022 mal maloletý konflikty s jej partnerom, čo viedlo k jeho predčasnému návratu z pobytu, maloletý nerešpektuje zákaz fajčenia a poškodzuje majetok CDR (popísal hlavnú bránu domu), dožaduje sa jedla aj v neskorých večerných hodinách, pri napomenutí alebo odmietnutí je agresívny, vulgárne nadáva, fyzicky útočí na vychovávateľov. Cieľom premiestnenia je reedukácia problémového správania maloletého. V minulosti bol maloletý umiestnený i v iných zariadeniach a to, od 06.05.2014 - 27.06.2014 - DC Bratislava, od 04.09.2017 - 30.06.2019 - LVS Čakany, od 07.05.2020 - 30.06.2022 - RC Čerenčany. ÚPSVaR ďalej vo svojom podnete uvádza, že doposiaľ boli vykonané opatrenia, ktoré predchádzali premiestneniu a to výchovná činnosť a intervencie. Vykonané opatrenia v prípade mal. Q.a V.a mali čiastočný efekt len v uzavretom systéme RC, počas pobytov na CDR menovaný odmieta akúkoľvek spoluprácu zameranú na zlepšenie jeho celkového správania, uvedomenia si svojich nedostatkov a možných následkov. Maloletý navštevuje pedopsychiatra, je dlhodobo medikovaný. Na základe dlhodobého neuspokojivého správania sme realizovali konzultácie so sociálnou kuratelou, pedopsychiatrickou. odborným tímom CDR a tiež RC Čerenčany, čoho výsledkom je odporúčanie riešenia daného stavu ďalšou reedukáciou. Maloletému bol s prihliadnutím na jeho vek vysvetlený účel premiestnenia do iného zariadenia, ktorý uviedol, že svoje správanie nepovažuje za problémové a preto nevidí dôvod na jeho premiestnenie. Z vyjadrení odborného tímu CDR vyplýva, že vzhľadom na vyššie uvedené je možné konštatovať, že mal. Q. V. je schopný primerane fungovať v uzavretom zariadení, čo popísalo vo svojej správe aj RC Čerenčany. V rámci CDR, ako otvorenom zariadení, maloletý pravidelne zlyháva uchýľuje sa k problémovému správaniu, ktoré má negatívny vplyv ako na neho samotného, tak aj na ostatných členov skupiny, v ktorej je umiestnený. Využitie rôznych odborných metód pri práci s ním má na neho len krátkodobý vplyv, problémové správanie má tendenciu sa opakovať. Pre jeho optimálne fungovanie je preto najvhodnejšie uzatvorené zariadenie, v rámci ktorého nebude mať maloletý možnosť porušovať pravidlá a režim do takej miery ako v CDR. Reedukáciu tiež vnímajú aj ako opatrenie, ktorým zabránia, aby maloletý svojím správaním ohrozoval aj iné deti v skupine, v ktorej je umiestnený.

3. K podanému návrhu ÚPSVaR Levice pripojil aj súhlasné stanovisko Reedukačného centra Sološnica s prijatím maloletého Q.a do ich zariadenia.

4. Súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že rozsudkom Okresného súdu Levice č.k. 15P/415/2012-79 zo dňa 03.05. 2013 bola u mal. nariadená ústavná starostlivosť s miestom jej výkonu v Centre pre deti a rodiny Žitavce. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 06.06. 2013. Z pripojených spisov sp.zn. 11P/85/2002 vyplýva, že uznesením súdu zo dňa 31.05.2022 pod č.k. 11P/85/2022-11 tunajší súd nariadil maloletému Q.ovi výchovné opatrenie - pobyt v Reedukačnom centre Čerenčany, za účelom zabezpečenia odbornej pomoci od 02.06.2022 do 30.06.2022.

5. Podľa § 23 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) ak tento zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu. O začatí konania bez návrhu súd vydá uznesenie.

6. Podľa § 24 CMP, konanie je začaté doručením návrhu na začatie konania súdu alebo vydaním uznesenia o začatí konania.

7. Podľa § 27, ak sa konanie začalo bez návrhu, doručí súd uznesenie o začatí konania účastníkom do vlastných rúk.

8. Podľa § 111 písm. l) CMP, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o ústavnej starostlivosti a iných výchovných opatreniach.

9. Podľa § 37 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine (ďalej ako „ZR“), ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: a) hodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu, b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, nešťátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené, c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom

na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce, d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

10. Podľa § 37 ods. 3 ZR, Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely: a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov, b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov, c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovú a inak závislých.

11. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení, súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

12. Podľa § 325 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej ako „CSP“), neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa § 328 ods. 1 CSP, Ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

14. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

15. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

16. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

17. Podľa § 333 ods. 2 CSP, neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

18. Podľa § 336 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuλοží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

19. Podľa § 2 ods. 1 veta prvá CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

21. Podľa § 367 ods. 1, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

22. Podľa § 367 ods. 3 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

23. V zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že neodkladné opatrenie môže súd nariadiť v prípade, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava z ohrozenia exekúcie,

príčom tak môže urobiť pred začatím konania, počas konania a tiež po jeho skončení. Tieto podmienky nemusia byť splnené v prípade, že navrhovateľ podáva návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu, že to vyžaduje verejný záujem. Neodkladné opatrenie umožňuje pružne riešiť situáciu, keď je potrebný urýchlený zásah súdu. Je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo v už začatom konaní nastať. Pri nariadovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Výsledkom takého postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia ako nanajvýš pravdepodobné. Všetky zásady dokazovania platné v civilnom procese sa však nemôžu uplatniť v celej šírke s ohľadom na potrebu poskytnutia rýchlej a účinnej ochrany práv, ktoré majú byť predmetom vydaného neodkladného opatrenia.

24. Neodkladné opatrenia sa podľa ich obsahu nariaďujú v súlade s § 325 odsek 2 CSP. resp. § 367 CMP. prípadne v súlade s iným zákonom (Zákon o rodine). Ustanovenie § 325 odsek 2 CSP iba príkladne uvádza výpočet neodkladných opatrení, ktoré súd môže nariadiť. Súd pri poskytovaní ochrany neodkladným opatrením použije výrok, ktorý svojou formou najväčšmi zodpovedá osvedčenému právu bez ohľadu na to, či tento výrok má normatívny základ v ustanovení § 325 odsek 2 CSP. preto môže nariadiť aj iné neodkladné opatrenie.

25. Súd pri rozhodovaní vychádzal z tvrdení Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, z pripojených spisov Okresného súdu Levice a po posúdení všetkých listinných dôkazov dospel k záveru, že v danom prípade je potreba neodkladnej úpravy pomerov u maloletého a je potrebné, aby bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti Reedukačného centra Sološnica, 906 37 Sološnica 3, nakoľko nariadené výchovné opatrenie u maloletého skončilo 30.06.2022, avšak u maloletého je potrebné, aby naďalej zotrval v režimovom type zariadenia. Z podnetu ÚPSVaR Levice vyplýva, že maloletý má dlhodobé problémové správanie, nedokáže sa začleniť do kolektívu čo sa prejavuje v krádežiach vecí iných detí, sexuálnom obťažovaní dievčat v skupine, v nízkej frustračnej tolerancii, agresivite, maloletý má sklony k sebapoškodzovaniu, ako i poškodzovaniu vecí v zariadení. Pobyť maloletého dieťaťa v starostlivosti Reedukačného centra Sološnica je v jeho záujme, nakoľko u maloletého je i naďalej potrebné rozvíjať pozitívne výchovné návyky k sebe samému, ako i vo vzťahu k jeho okoliu a zároveň aby dokázal odolávať nežiaducim vplyvom okolia. Aktuálne je pre maloletého ako i pre jeho optimálne fungovanie najvhodnejšie uzatvorené zariadenie, kde maloletý nebude mať možnosť porušovať pravidlá a režim zariadenia, ohrozovať seba ako i iné deti umiestnené v zariadení.

26. Súd v prejednávanej veci nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého bude maloletý dočasne zverený do starostlivosti Reedukačného centra Sološnica. Vzhľadom na problémové a ťažko zvládnuteľné správanie maloletého v podmienkach Centra pre deti a rodiny súd považuje za nevyhnutné dočasné umiestnenie maloletého v zariadení režimového typu. V podmienkach výchovy v Centre pre deti a rodiny existuje u maloletého možnosť ohrozenia jeho zdravého psychického, fyzického a sociálneho vývoja.

27. Zároveň súd vydal uznesenie o začatí konania o nariadení neodkladného opatrenia ex offio (z úradnej moci) bod I. rozhodnutia.

28. Nezistiac v konaní dôvod, pre ktorý by bolo možné náhradu trov konania uložiť niektorému z jeho účastníkov súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti I. výroku tohto uznesenia nie je prípustné odvolanie.

Proti výroku II., III., IV tohto uznesenia je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolanie možno odôvodniť okrem iného tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Toto rozhodnutie je vykonateľné vyhotovením (§ 367 ods. 3 CMP).